

Hij gevoelde zich, door hetgeen gezegd was, zeer beleedigd, en had veel liever de bijbel-lezing van de ouderen bijgewoond. Zijn hart was niet gestemd voor vroolijkheid en kwinkslagen en pretmaken, terwijl zijn vrienden, o. a. zijn nicht Maud, in gevaar verkeerden, wegens hetzelfde dierbare geloof, dat hij aan-kleefde.

Eenige dagen later bevonden juffer Cicely, vrouw Coppin en Peter zich bij de familie Meredith, die hen uitgenoodigd had. Mary was daar ook nog. Den dag vóór hun komst waren Mary en Kate Meredith druk bezig met het opknappen van het huis.

»Wij moeten de kerk ook nog opsieren,» zeide Kate tot Mary. »Pater Eustace heeft mij een afluat beloofd, indien ik het altaar van St. Bridget zoo mooi maak als verleden jaar.»

In plaats van hierover te lachen, gelijk Kate verwacht had, keek Mary ernstig en zeide: »Ik geloof niet, dat het beloven van een afluat anders is dan een leugen.»

Kate, die verbaasd keek en een weinig beleedigd was, zeide: »Denkt gij wijzer te zijn dan de Kerk? Wat heeft u zulk een nieuw denkbeeld in 't hoofd gebracht, Mary?»

»Het is geen nieuw denkbeeld,» zeide Mary. »De priester van Allerheiligenkerk heeft dat al jaren geleden gezegd, en sedert ik het Nieuw Testament heb gelezen, heb ik over die dingen gedacht, zooals ik dat thuis gewoon was.»

Kate legde waarschuwend haar vinger op haar lippen.

»Ik kreeg daar juist den dwerg Pepin in 't oog,» zeide zij »en hij moet niet weten, dat

wij een Nieuw Testament in huis hebben, anders komt er onheil van. Men zegt, dat prinses Mary hem alleen houdt, om het nieuws, dat hij aanbrengt, en dat hij kwaad trachtte te brouwen wegens een boek, dat hem ont-nomen is.»

»Welk boek was dat?» vroeg Mary.

»Dat weet ik niet. Hoe zou ik dat ook weten? Maar eenigen denken, dat het het-zelfde boek is, naar hetwelk de biechtvader verleden jaar met zooveel ijver gezocht heeft.»

»Ik kan u wel zeggen, welk boek het was, juffrouw Meredith,» zeide het pieperig stem-metje van den dwerg, terwijl hij zich ophief om het raam in te kijken; »het was een gedeelte van het evangelieboek, dat Peter de leerjongen voor zijn nicht Maud Meredith, de non, afgeschreven heeft.»

De twee zusters werden bij het hooren dezer woorden doodsbleek. Mary snelde naar het raam om Pepin te vragen, hoe hij dit wist, maar de dwerg was reeds ver weg en spoedde zich in allerijl naar 't paleis.

»Zou het Peter kunnen geweest zijn, die al die ellende over Maud bracht?» vroeg Kate.

Mary barstte in tranen los. »Het bezit van dat evangelieboek schijnt enkel ellende aan te brengen,» zuchtte zij. »Maar wat zullen wij met die geschiedenis van Pepin doen?»

»Laat ons het vooreerst geheim houden,» gaf Kate snel ten antwoord. De prinses gaat naar Kimbleton en Pepin gaat ongetwijfeld meê; hij vergeet dan over deze zaak alles te midden van de nieuwe booze stukken, die hij ginds uitvoert.»

(Wordt vervolgd.)

HOE MILLET ZIJN „ANGELUS” SCHILDERDE.

UIT HET ENGELSCH

DOOR

H. J. HANA.

't Was maar een kleine hoeve op de kust van Normandië. Men zag er steil uit de zee oplopende rotsen, waar de schapen klau-terden en knabbelden, en groene velden, die zich over den weg uitstrekten tot aan den

gezichteinder, en eene nimmer veranderende zee, waarop schepen kwamen en gingen; maar de bewoners der kleine boerderij had-den het veel te druk, om op deze dingen acht te slaan. Soms waren zij wel eens

nieuwsgierig, waar die witgeveleugelde schepen toch heengingen, evenals zij zich verwonderden over de vlucht van wilde ganzen boven hunne hoofden. Doch dat was dan ook allés. Alleen de kinderen hadden niets te doen en konden het komen en gaan der schaduwen bespieden; en Jean François, de oudste, riep de anderen soms toe, om met hem mede te gaan naar de klippen bij de zee, waar zij konden klimmen met de schapen en verstoppertje spelen in de schaduw. Maar soms gebeurde het ook wel, dat hij zijn spel vergat en zóó lang met zijn gezicht op zijne handen onbewegelijk bleef liggen, dat de anderen ongeduldig begonnen te worden en hem toeriepen: »François! François! waar zit je toch?» — en dan stond hij op en ging weer naar hen toe en herinnerde hij zich, dat zij uitgegaan waren om te spelen op de rotsen langs het strand op de kust van Normandië.

»Er zijn zóóvele en zulke prachtige kleuren, die elkander over de weide achtervolgen, dat ik al hét andere er door vergat,» zeide hij dan beschroomd, als om zich te verontschuldigen.

»Kleuren?! Gij bedoelt kleur! Er is maar één kleur aan de weide te zien, en dat is groen!» zeiden de anderen.

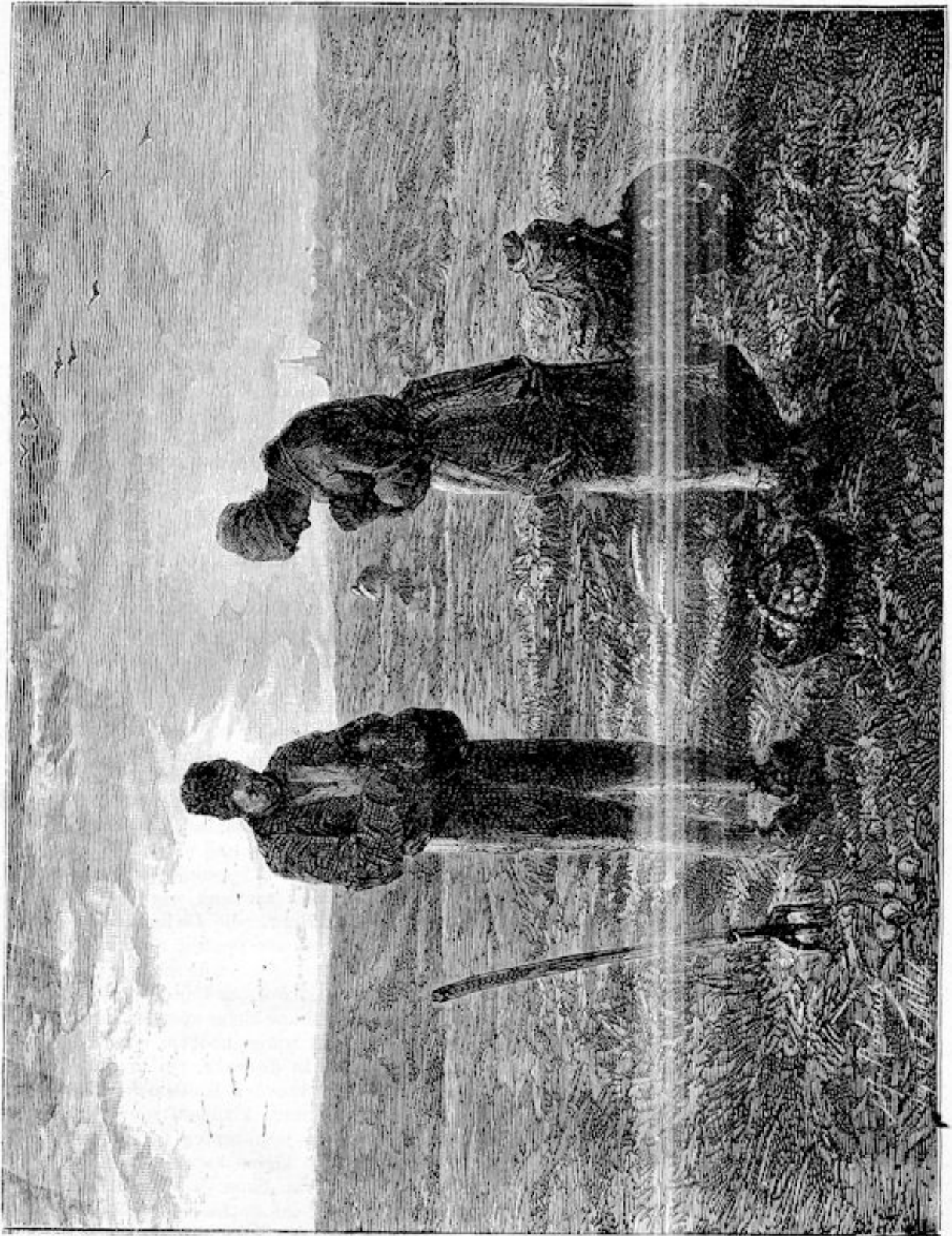
»Maar één kleur op dat groote veld? Zijt ge dan zoo blind als vleermuizen? Ga met uw hoofd dicht bij den grond liggen, en kijk dan naar de kleuren, die elkander hier en daar afwisselen. Nu eens zijn ze goud als de zonneschijn; dan weer lichtrood als een bloem, of bruin als een boschlijster. Wanneer ik eenmaal een man ben, zal ik eens eens een schilderij maken, waarop precies zoo 'n veld zal te zien zijn, als dit, zóó getrouw en zóó sprekend gelijkend, dat allen die het zien zullen, zeggen: »Wij kunnen de grashalmen bijna tot elkander hooren fluisteren en de kleuren zijn de kleuren van Normandië!»

De boerenwoning zelf zag er uit, zooals al de huizen in die streek: laag en wit gepleisterd, en de daken waren met riet gedekt. Zij was gebouwd rondom een binnenplaats; en aan de eene zijde was een gebouw, waarin de goede priester woonde, met een welpomp in den hoek, waar alle

hongerige en dorstige zielen verkwikt konden worden. Zóó lang reeds had dit gebouw een deel van het landschap uitgemaakt, dat het door zijne kleuren samensmolt met de lucht en de zee. De regenstroomen waren op het rieten dak neêrgekomen, en de winden hadden hier van her- en derwaarts zaden aangevoerd, die eindelijk waren gaan ontkiemen en groeien, zoodat het groene dak schijnbaar een deel uitmaakte van het omringende veld, en de zusterplanten in den grond zich met verwondering afvroegen, hoe het mogelijk was, dat die anderen daar zoo hoog boven hare hoofden waren terecht gekomen. Op die wijze harmonieert alles in Normandië. Het blauw van den hemel vloeit samen met het blauw van de zee; en de boomen en de velden en de daken zijn in allen in denzelfden toon gehouden. Men zou inderdaad wel blind moeten zijn, om zich in Normandië niet in kleuren te baden.

François was altijd verzot op kleuren geweest. Reeds van kindsbeen af had hij een bijzondere voorliefde aan den dag gelegd voor de tinten van de zee en het land, die voortdurend veranderden en telkens saamsmolten in verschillende schakeeringen, maar altijd met volmaakte harmonie. Zijn vader en moeder waren eenvoudige, goedhartige lieden, die van den vroegen morgen tot den laten avond hard werkten om de kleine boerderij winstgevend te maken en de kinderen te kleeden, welke zich dag aan dag rondom hunnen disch schaarden. Zij waren saam met hun negenen, en voor negen jonge monden moest dus de kost verdiend worden op de kleine hoeve in Normandië. De houten klompen versleten niet zoo spoedig als de schoenen van onze kinderen, en de schapen gaven hunne allerbeste wol om buizen en rokjes te maken voor hunne kleine speelkameraden. Maar met dat al waren hoofden en handen steeds rusteloos in de weer, om te voorzien in de behoeften van den landbouwer Millet.

Wanneer zij hunne kinderen rondom zich zagen opgroeien; wanneer zij te kerk konden gaan in de kleine kapel op heel wat mijlen afstands van hunne woning; wanneer zij maar wisten, dat de koeien melk gaven, de kippen eieren en de schapen wol voor

ANGELUS, NAAR MILLET.

hun kleine volkje, dan waren zij ruimschoots tevreden, want zelfs prinsjes konden toch niet meer dan gevoed en gekleed worden.

De grootmoeder was bij dat alles de goede genius des huizes. Uit hare donkere oogen straalde een ziel als van de eene of andere heilige uit lang vervlogen tijden, die thans weer naar de aarde was teruggezonden, om een zending bij andere zielen te vervullen. In die oogen lag een kracht en een ernst, zooals alleen bij wijzen en goeden wordt aangetroffen. Niets ontstemde haar; niets verstoorde de blijmoedigheid van haren geest. Met hare sneeuw witte muts op haar hoofd, die tot op hare schouders afhing, waarom met bevallige losheid een wit doekje met zwarte randen was geknoopt, trippelde zij af en toe het geheele huis door, of zette zij 's middags de borden op tafel gereed voor vader, moeder en de negen spruiten, die altijd hongérig thuiskwamen uit de prikkelende zeelucht op de kusten van Normandië.

»Kom moeder! ga nu zitten, gij zult zeker wel vermoeid zijn,» vermaande de bedrijvige boerin.

»Ja, grootmoeder, kom nu!» klonk de echo van ieder der negen kinderen, wier open monden reeds hunkerden naar het lekkere maal, dat zij had klaargemaakt.

Daarna hief de vader het refrein aan en herhaalde hij:

»Ja, moeder, kom nu eten!»

Maar dan zeide zij meestal slechts:

»Laat mij maar stil in het hoekje zitten denken! Denken is beter dan eten. Ik moet denken!»

Tengevolge van die gewoonte om in stilte te mijmeren, ontwikkelden er zich in hare ziel zulke zeldzame gaven en zóóveel geestelijke kracht, dat men er wijd en zijd van gewaagde als iets gezegends en Goddelijks, dat zegen spreidde over al wat binnen zijn bereik kwam. Geen dag ging er om, dat er zich niet de een of andere noodlijdende op de boerderij aanmeldde. In de behoeften van die »ongenoode gasten» te voorzien, was de taak van grootmoeder; en terwijl het nog morgen was, werd er brood gekocht voor de monden, die op weg waren en des avonds weder in het huis der Millets zouden terugkomen.

François, de oudste, was veel bij zijne grootmoeder. Van haar leerde hij de goddelijke kunst om voor anderen te zorgen. Aan haar deelde hij in vertrouwen de droomen van zijn hart mede: dat hij nog eenmaal de kleuren hoopte te schilderen, die hij zoo duidelijk op het gras zag en die over de rusteloze zee tintelden. Hij sprak trouwens veel over de velden, want hij had ze altijd voor oogen.

»Het is erger dan ijdelheid, François, om van zulke dingen te droomen,» placht de goede vrouw dan tot hem te zeggen. »De menschen, die schilderijen maken, wonen in groote steden. Gij moet tevreden wezen met, evenals uw vader, al de dagen uws levens een boer te blijven.»

»Ik zal nooit tevreden zijn! Ik wil geen boer worden!» antwoordde de jongen dan.

»De menschen, die groote schilderijen maken, moeten de wereld in en al de beroemde steden gaan bezoeken; en dat kunt gij nooit doen, François!»

»Maar ik zal nooit tevreden zijn! Nooit! Nooit!»

Daarna verliepen er twintig jaren, en de jongen, die niet tevreden wilde zijn, bevond zich niet langer in de Normandische boerenwoning. Hij stond voor zijn schilderezel in een atelier te Barbison. Rondom hem heen strekten zich aan alle kanten de bosschen van Fontainebleau uit. De echo's van stemmen, die reeds lang door de guillotine tot stilzwijgen waren gedoemd, zweefden nog altijd tusschen het geboomte rond. Bezoekers uit alle oorden der wereld kwamen het paleis bezichtigen, alwaar het koningschap eenige gelukkige uren had gesmaakt te midden van jaren vol zorg en rampspoed.

Barbison is het heiligdom van de kunst en de kunstenaars, en menige wereldberoemde schilderij kreeg te Barbison het aanzijn.

In een der ateliers waren twee broeders aan 't werk. De een, die reeds den middelbaren leeftijd bereikt had, gunde zich bijna geen tijd om zijne oogen van het doek op te slaan; terwijl vlak naast hem de jongste geduldig en zwijgend stond te werken, nog vervuld met al de geestdrift en de hoop der jeugd. Toen de zon onderging, zeide de oudste;

»Laat ons een wandeling door het bosch

gaan doen, Pierre," — waarop zijn jongere broeder antwoordde:

»O ja, zeer gaarne; dat zal ons rust en verfrissching geven!"

Daarop zetten zij beiden hunne schilderijen tegen den muur; en na hunne penseelen en verven ter zijde te hebben gelegd, stapten zij naar buiten in het schemerlicht, waarin Fontainebleau zich baadde.

»Pierre, herinnert ge u nog wel," vroeg de oudste eensklaps, »wat onze goede grootmoeder dikwijls tot mij zeide, toen ik pas begon te schilderen? »François," sprak zij dan, »vergeet nooit, dat gij werkt voor de eeuwigheid! Werk niet voor den tijd, want de tijd vervliegt; maar werk altijd voor de eeuwigheid!"

»Ik kon toen niet begrijpen, wat zij bedoelde. De priesters konden voor de eeuwigheid werken; maar hoe kan iemand schilderen voor de wereld hiernamaals? Nadat Grandmère gestorven was, schilderde ik den »Zaaier." En toen begreep ik eindelijk hare woorden. In 't eerst dacht ik alleen aan mijn werk: aan de velden van onze oude woonplaats, en aan de kleuren, die zij in Normandië hebben. Een kunstenaar, zeide ik bij mijzelf, die een eenvoudig onderwerp kan nemen, dat iedereen dagelijks ziet, en het zóó getrouw en naar waarheid kan voorstellen, dat het tot het hart spreekt van ieder, die het beschouwt, — is een grooter en beter kunstenaar, dan een, die naar vreemde landen trekt en uitheemsche tafereelen schildert. Daarom nam ik een boer, zooals onze brave vader, en zette hem op de breede velden van Frankrijk, — en terwijl ik schilderde, begon de schilderij te leven. De man was in werkelijkheid een levend wezen, en terwijl ik werkte, sprak hij tot mij:

»Alle menschen zijn zaaiers. Het zaad is niet hetzelfde, maar de zaaiers zijn het menschelijk geslacht. Wat ik doe, doet gij, en doen allen!"

»Toen gevoelde ik voor de eerste maal het vaste besef mijner onsterfelijkheid, — en dat eenvoudige onderwerp heeft mij roem aangebracht. Ik ben nu bezig om iets in hetzelfde genre te schilderen, maar moeilijker, en ik laat aan u de beslissing over, of ik zal slagen. 't Is óók weder een gezicht op een der Normandische velden; ook is het weder een tafereel uit den oogsttijd; maar

ditmaal moet het van God spreken, want op den achtergrond zal ik de kleine kerk zetten, waarheen gij en ik zoo dikwijls den langen weg hebben afgelegd, om den dienst bij te wonen, geleid aan de hand onzer goede grootmoeder. Herinnert gij u nog wel, hoe wij somtijds, dagen en weken achtereen, geen het minste of geringste geluid hoorden uit de zoo ver van ons verwijderde kerkklok, totdat het geklep plotseling door den omgeloopen wind naar ons werd overgebracht, en wij dan dadelijk op onze knieën vielen en een gebed deden? Dát is mijn onderwerp; doch de luisteraars naar het klokgelui zijn nu geen kinderen meer, maar het hart van den jonkman is vol liefde, zooals het mijne toen was. Het geluid van het Angelus treft het menschelijk hart en leidt het van de aardsche liefde tot God. Ik houd er mij verzekerd van, dat heel het menschelijk geslacht mijne bedoeling begrijpen zal.

Geloofst gij dat óók niet Pierre?"

»Ja zeker François die schilderij zal leven, want zij komt uit uw hart en moet tot andere harten spreken!"

»En terwijl ik schilder, klinken mij voortdurend de woorden in het oor: »Schilder voor de eeuwigheid! Schilder voor de eeuwigheid!" Wie weet of deze schilderij niet zal spreken, wanneer ik dood ben?"

»O, François! het is zoo goed, als men vrome ouders en grootmoeders heeft! Wat maakt het nu uit, dat de goede heilige die deze woorden uitsprak, eenmaal gewoond heeft op de kleine hoeve van Millet, den boer, en daar de armen spijzigde, en ons dës Zondags naar de dorpskerk geleidde? Zij is tot God gegaan; maar hare woorden leven nog altijd."

Zoo bleven de broeders al wandelend voortpraten, totdat de avondschatuwen zich over de bosschen van Fontainebleau verspreidden, en de wereld sluimerde onder den druk der tooveringen van den nacht. Jean François Millet bracht zijne gedachten op het doek, en de wereld bezit: »De Angelus." De kunstenaar en de grootmoeder zijn heengegaan; maar waar en wanneer ook een menschelijk wezen op het tafereel uit Normandië staart, zal er een bezieling komen over zijn beter ik, — een bezieling die hem tot God leidt!"

DE ZAAIERS, NAAR MILLET.

Eng'lenhand schoof weg 't gesteente
Van des Kruishelds Koningsgraf
Die als offer voor ons zondaars
Zijne reine ziele gaf.
Neen, hier is geen balsem noodig;
't Zondaarslichaam moog vergaan
Voor Hem had de dood geen banden,
's Vaders Zoon is opgestaan.

Jezus leeft, en door Zijn almacht
Maakt van zonde en dood Hij vrij,
Allen, die aan 't kruis zich klemmend,
Buigen voor Zijn heerschappij.
Zalig, wie Zijn woord geloovend,
Als verloornen tot Hem vliën.
Want zij zullen, weergeboren,
In hun Heer den Vader zien.

AAN DE MAAS.

BIJ DE UITSLAANDE PLAAT.

Met recht wordt Nederland een waterland genoemd. De talrijke groote rivieren, die met hun vertakkingen het kleine Holland doorsnijden, de meren en plassen overal verspreid, wettigen dezen naam. Met recht mogen wij er ons in verheugen, dat ons landje zoo bevoorrecht is met schoone waterwegen, daar handel en nijverheid hiermede in nauw verband staan. Het oog van den schilder of teekenaar beziet echter de zaak geheel anders. Zij houden zich bezig met de meer poëtische zijde. Een boomengroep, een windmolen, een vast gemeerde schuit en torens, die zich in 't rimpelend watervlak spiegelen, in 't verschiet leveren talloze malen stof voor hunne kunstwerken.

Onze gravure verplaatst ons aan den oever van de Maas. Reeds doet de warmte der voorjaarszon zich gevoelen. Witte wolkjes drijven statig langs de helder blauwe lucht. 't Is of men al iets van de voorjaartint in de nog bladerlooze boomen bespeurt. In 't zachte koeltje ruischen en weerklinken reeds de eerste tonen van het jubelend lentelied. Hoe kalm kabbelt het water, waar nog weinig tijds geleden ruwe ijsschotsen zich woest opeenstapelden en dammen en dijken dreigden te verbreken. Alles ademt nu rust en kalmte en die kalmte en vrede straalt ons zelfs toe uit hetgeen ons de kunstenaar te aanschouwen geeft.

IN DRIFT.

(Vervolg en slot van blz. 99.)

Een dag of tien waren er verloopen. Dageelijks hadden Holger en Jep, met hun gemeenschappelijken goeden vriend Turk, een grooten, goed gedresseerden bruinen poedel, als drie echte landloopers rondgezworven, en zich nu eens op de velden, dan weer in het bosch of

aan het strand naar hartelust geamuseerd. Niet zelden waren zij halve dagen lang onderweg.

In 't eerst schenen die lange zwerftochten mevrouw Tünnesen niet best te bevallen. »Och, de bengels zullen wel weer thuis-